

Aspekty integrace lidí se zrakovým postižením v zrcadle historie spolkové činnosti

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. DOBROČINNÉ A SVÉPOMOCNÉ SLEPECKÉ SPOLKY V ČESKÝCH ZEMÍCH..9	
2.1 Charakteristika spolku a jeho pojmové znaky	9
2.2 Průnik zákonných úprav ve spolkové péči o nevidomé v Čechách	9
2.2.1 Rámec spolkových zákonů	9
2.2.2 Rámec sociálních a zdravotně-sociálních zákonů	11
2.2.3 Rámec školské legislativy	12
2.3 Soupis slepeckých spolků v Čechách	14
2.3.1 Metodologická poznámka	14
2.3.2 Chronologie slepeckých spolků v Čechách	15
3. ROLE SLEPECKÝCH SPOLKŮ V HISTORII PÉČE O NEVIDOMÉ A JEJICH ÚLOHA V ŽIVOTĚ LIDÍ SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM	22
3.1 Historické podmínky pro vznik slepeckých spolků v Čechách	22
3.2 Privat Erziehungs – und Heil- institut für arme blinde Kinder und Augenkranke - Soukromý ústav pro vychovávání a léčení chudých slepých dětí a na oči chorých	22
3.2.1 Alois Klár	23
3.2.2 Soukromý ústav pro slepé děti a na oči choré – Hradčanský ústav pro slepé	24
3.2.3 Johan Wilhelm Klein	24
3.2.4 Josef Škoda	27
3.2.5 Literní a industriální vyučování na Hradčan. ústavu	28
3.2.6 Antonín Doležálek	29
3.2.7 Josef Bezečný	29
3.2.8 Domináta Marie Hoňková	30
3.2.9 Aquína Anna Sedláčková	30

3.3. Spolek k výchování, zaměstnání a zaopatření slepců v Čechách aneb zkráceně Klárův ústav slepců v Praze	31
3.3.1 Důvody pro vznik nového spolku	31
3.3.2 Ústav pro zaopatřování dospělých slepců v Praze	31
3.3.2.1 Pavel Alois Klár	32
3.3.2.2 Rudolf Maria Klár	33
3.3.2.3 Klárův ústav a řemeslná výuka jako cesta k samostatnému životu	34
3.3.2.4 Palata	34
3.3.2.5 Emil Wagner	36
3.4 Podpůrný spolek samostatných slepců	39
3.4.1 Vznik spolku v roce 1902	40
3.4.2 Antonín Růžička	40
3.4.3 Činnost PSSS v období 1918 - 1945	41
3.4.4 Emilie Suchardová (Wildmannová)	41
3.4.5 Ferdinand Wildmann	42
3.4.6 Sociální podpory slepců v rámci spolku	42
3.4.7 PSSS a druhá světová válka	43
3.4.8 PSSS po druhé světové válce	44
3.5 Spolek Seyvalterova útulna slepých dívek v Praze III na Kampě	45
3.5.1 Metod Jan Zavoral	45
3.5.2 Ludvík Seyvalter	45
3.5.3 František Seyvalter	46
3.6 Deutsche Blindenfürsorge in Böhmen	48
3.7 Zemský spolek pro výchovu a opatrování slepých v Království českém	49
3.7.1 Škola pro slepé děti jako ryze česká téma	49
3.7.2 Jaromír Čelakovský	50
3.7.3 Vznik nového spolku	50
3.7.4 Jan Deyl	51
3.7.5 Antonín Mráček	51
3.7.6 Otakar Lešer	52
3.8 Český slepecký tisk	53
3.8.1 Kulturní podmínky pro vznik spolku	53
3.8.2 Kulturní podmínky pro nevidomé na přelomu 19. a 20.stol.	54
3.8.3 Karel Emanuel Macan	54
3.8.4 Časopis ZORA	55
3.8.5 Ema Pollandová – Rabanová	56
3.8.6 Slepecká knihovna	57

3.8.7 Činnost spolku od poloviny dvacátých let do začátku druhé sv. války	58
3.8.8 Josef Zeman	58
3.8.9 Quido Maria Vyskočil, vl. jménem Antonín Vyskočil	59
3.8.10 Druhá světová válka	59
3.8.11 Spolek v období 1945 – 1948	60
3.8.12 Rudolf Freszl	60
3.9 Družina oslepených vojínů Československé republiky	61
3.9.1 Sociální zabezpečení válečných slepců	62
3.9.2 DOV v období mezi válkami	64
3.9.3 DOV v letech 1945 – 1950	65
3.10 „Societo de Ĉeĥoslovakaj Nevidantaj Esperantistoj“, zkráceně SOČNE, česky: Spolek československých nevidomých esperantistů v Praze	66
3.10.1 Esperanto, nový fenomen	66
3.10.2 Esperanto a slepecké hnutí	66
3.10.3 Esperanto a naše slepecké hnutí	67
3.10.4 Zánik spolku	68
3.11 Svaz slepeckých spolků	68
3.11.1 Založení spolku	68
3.11.2 Karel Jelínek	69
3.11.3 Obnovení činnosti spolku	69
3.12 Československá ústřední péče o slepé	71
3.12.1 Důvody pro vznik spolku	71
3.12.2 Původní podoba spolku	72
3.12.3 Nová organizační forma spolku	72
3.12.4 Pracovní uplatnění nevidomých	73
3.12.4.1 Valentin Haüy	73
3.12.5 První nevidomí v českých továrnách	74
3.12.6 Sociální snahy Čsl. ústřední péče o slepé	75
3.13 Čs. ophthalmologická společnost	76
3.13.1 Vznik spolku	76
3.13.2 Záboj Bruckner	77
3.13.3 Roman Kadlický	77
3.13.4 Jaromír Kurz	77
3.13.5 Zánik spolku	78
3.14 Spolek nevidomých intelektuálů Macan	78
3.14.1 Obecné předpoklady pro vznik spolku SNI Macan	78

3.14.2 Založení spolku a jeho činnost	78
3.14.3 Činnost spolku ve 30. letech	79
3.14.4 Zánik spolku	79
3.15 Domov oslepených vojínů ČSR	80
3.16 Spolek válečných slepců československých	81
3.17 Společnost slepeckého musea v RČS	81
3.17.1 Situace ve světě	81
3.17.2 Situace v českých zemích	82
3.17.3 Vznik nového spolku	82
3.17.4 Světová výstava slepeckého tisku	82
3.17.5 Zánik spolku	84
3.18 Spolek učitelstva slepců v Republice československé	84
3.19 Svaz invalidů –slepců prodavačů tabáku	84
3.20 Svaz spolků odborných učitelů hluchoněmých a slepých v RČS	85
3.21 Spolek československých nevidomých esperantistů	86
3.22 Svaz české péče o slepé	87
3.23 Ústřední jednota invalidů	87
3.23.1 Situace před únorem 1948	87
3.23.2 Ústředí československých slepců	87
3.23.3 Jan Drtina	88
3.23.4 Vznik ÚJI	89
4. ZÁVĚR	89
5. POUŽITÁ LITERATURA	91
6. SEZNAM PŘÍLOH	95